

Попередні захисти

дипломних робіт тривають на історичному факультеті. Успішно пройшли вони на загально-університетській кафедрі історії КПРС. Всі 11 студентів-п'ятикурсників виявили повну готовність до основного захисту. Особливо вдалими вийшли роботи у студентів Людмили Петришиної, Тетяни Заміхановської, Валерія Філіпова.

Вогонь учительських сердець

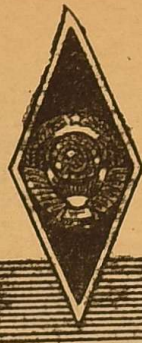
В цей день зібралися три покоління людей, для яких слово «вчитель» священне і величне. Зібралися, щоб, мов естафетну паличку, передати із рук в руки, з покоління в покоління знання, досвід, любов до вчительської справи, до дітей.

«Вчитель в історії моєї сім'ї, вулиці, села, міста» — таке проблемне питання вирішували слухачи шостої групи підготовчого відділення зі своїм куратором асистентом Лідією Григорівною Холоденко.

Величезна робота була виконана слухачами групи в процесі підготовки до цього заняття. Зверталися до виконкомів сільських Рад народних депутатів, педколективів шкіл, виїжджали під час канікул в райони області, телеграфували своїм батькам, писали листи випускникам ОДУ, працювали над матеріалами районних музеїв. Отримали десятки листів з 30 куточків України про вчителів, біля сотні фотографій, вирізки з газет. Лідія Григорівна вклала всю душу в цю роботу. З групою студентів філологічного факультету, її вихованцями, вона познайомилася з роботою школи і музею видатного педагога нашого часу В. О. Сухомлинського в селі Павлиш на Кіровоградщині.

В. О. Сухомлинський писав, що майбутнє — в руках вчителя. «Основний задум зустрічі трьох поколінь вчителів, — говорить Лідія Григорівна, — вчитися у життя. Тобто вчитися жити на прикладі прекрасних людей мину-

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 45-й № 17 (1351). 18 ТРАВНЯ 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

лого і сьогодення, вчитися бути справжньою людиною, ковалем дитячих душ».

О. МОМОТЕНКО,
студентка I курсу
українського
відділення
філфаку.

Година дружби

Напередодні Першого травня на історичному факультеті було проведено годину інтернаціональної дружби. На неї були запрошені студенти-іноземці з Афганістану, Гвінеї (Конакри), Угорщини, Монголії і Маврикія, які навчаються в нашому університеті. Зустріч пройшла в дружній обстановці, вона символізувала зміцнення тісних зв'язків нашої країни з навчаними державами, інтернаціональну підтримку справедливої боротьби народів за свою національну незалежність.

Г. АНТИПЕНКО,
студент IV курсу
істфаку.

За почесне право

Комітет комсомолу нашого університету розробив рекомендації обласного комітету ЛКСМУ по організації змагання комсомольців і молоді за право за підсумки ударної праці в 1979 році бути сфотографованим в Ленінському меморіалі в місті Ульяновську біля пам'ятного Червоного Прапора ЦК КПРС.

Переможці будуть визначені в кінці року за галузями, одна з яких — студентська молодь. В нашому вузі за почесне право будуть боротися всі, хто ознаменує цей рік високими показниками в навчанні і громадській роботі, досягненнями в спорті, в художній самодіяльності тощо.

Право бути сфотографованим біля пам'ятного Червоного Прапора ЦК КПРС в місті Ульяновську надається комсомольцям і молоді, що досягли найвищих досягнень в праці,

науково-технічній і художній творчості, навчання, громадській роботі.

Імена переможців змагання будуть занесені до книг трудової слави «Молодий гвардієць п'ятирічки» і нагороджені від імені ЦК ВЛКСМ значком «Ударник 1979 року».

Г. ДОВБУШ,
голова УВК університету,
студентка філфаку.

Дні біологічної науки

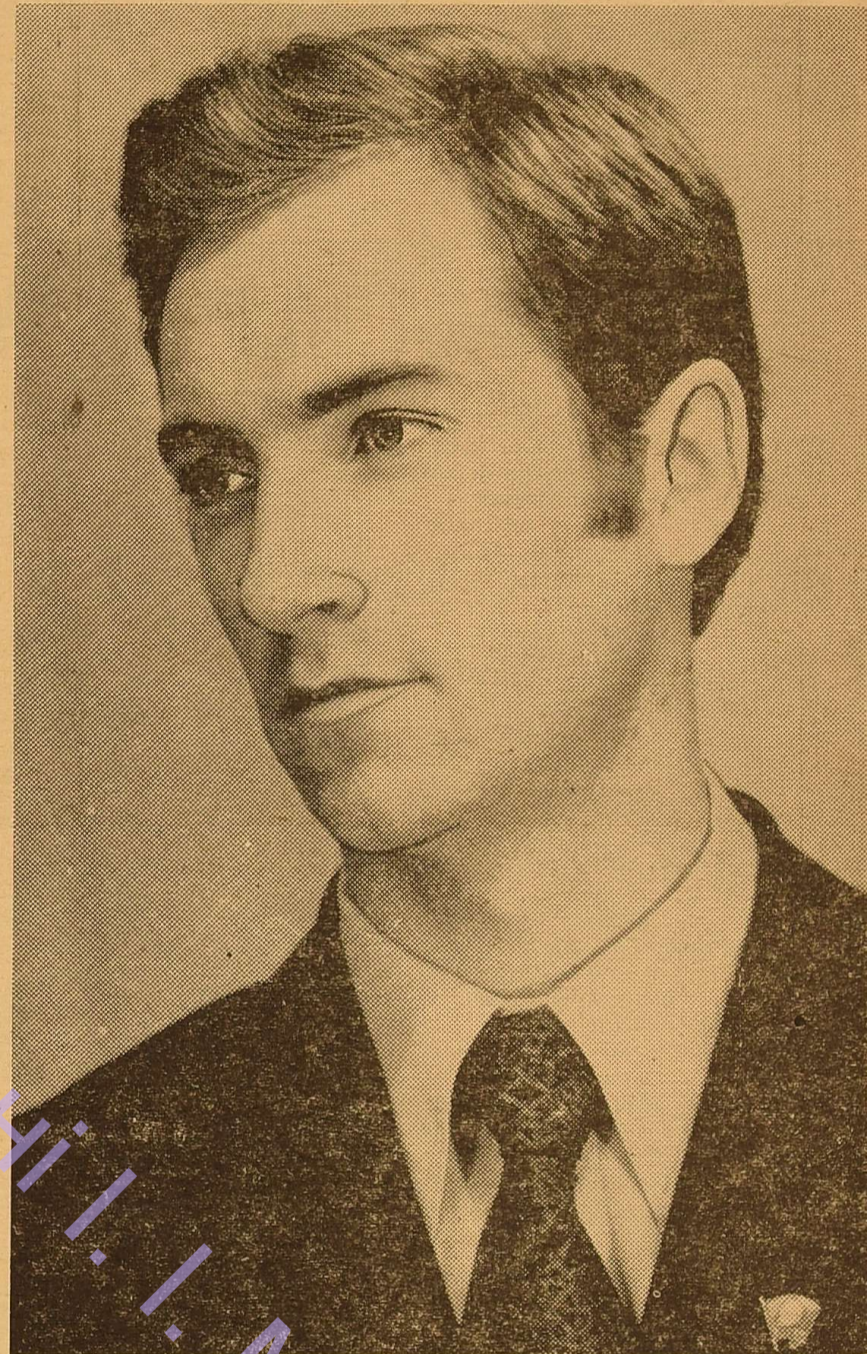
Викладачі біологічного факультету ведуть велику роботу по пропаганді біологічних знань і охороні природи. Остатнім часом було проведено два дні біологічної науки. Один — в Григорівці, на припортовому заводі, — був цілком присвячений охороні природи. З цікавими лекціями виступили професор Ф. С. Замбриборщ («Океан і ми»), доценти В. Т. Коваль («Людина і біосфера»), Г. І. Белова («Вплив навколишнього середовища на потомство людини»), старші викладачі С. Г. Коваленко («Зелений світ Одещини потребує захисту»), М. О. Гусяков («Червона книга природи»). Лекції викликали багато запитань слухачів.

Другий день біологічної науки було проведено на фабриці технічних тканин. Тут лекції читали доценти З. Й. Алексєєва («Вітаміни — друзі людини»), Н. Г. Бондарчук («Роль антибіотиків в житті людини»), професори А. Є. Шевальов («Нове про дельфінів») та С. Б. Грінбарт («Проблеми захисту і охорони Чорного моря»).

Відродно, що в лекційній пропаганді все активнішу участь беруть і наші молоді викладачі, які розробили ряд цінних лекцій і виступлять з ними під час нових днів науки.

О. САННИКОВА,
доцент кафедри
ботаніки.

Правофлангові

Володимир Шишков прийшов на іспанське відділення факультету романогерманської філології після служби в лавах Радянської Армії, де вступив в члени КПРС. На факультеті юнак з перших днів зарекомендував себе стараним студентом, активістом, доброзичливим товаришем. Кілька років Володимир очолював факультетську комсомольську організацію. Він активний учасник художньої самодіяльності: сам гарно співає і танцює.

Тепло відгукуються про нинішнього четвертокурсника викладачі кафедри іспанської філології. Більше б таких студентів, як Володимир Шишков.

Фото В. ШИШИНА.

ВАЖЛИВИЙ ЕТАП

В РОБОТІ СИСТЕМИ ПАРТІЙНОЇ ОСВІТИ

В роботі системи партійної освіти настав важлива і відповідальна пора — закінчуються заняття в методологічних і теоретичних семінарах, школах основ марксизму-ленінізму.

У відповідності до рекомендацій ЦК КПРС в нинішньому навчальному році слухачі партійної освіти творчо продовжували оволодівати ідейним надбанням основоположників наукового комунізму, марксистсько-ленінської методологічної науки, поглиблено вивчали матеріали XXV з'їзду КПРС, теорію і практику комуністичного будівництва, рішення лішнього

і листопадового (1978 р.) Пленумів ЦК КПРС, Конституцію СРСР, історичний досвід КПРС та братніх комуністичних і робітничих партій в будівництві соціалізму і комунізму. Багато слухачів теоретичних семінарів успішно вивчали основоположні принципи зовнішньополітичної діяльності КПРС і актуальні проблеми ідеологічної боротьби на сучасному етапі. У всіх ланках системи партійної освіти були проведені спеціальні заняття по вивченню положень і висновків, що містяться в книгах товариша Л. І. Брежнєва «Актуальні питання ідеологічної роботи

КПРС», «Мала земля», «Відродження», «Цілина». Важливе місце в марксистсько-ленінській освіті кадрів надавалося вивченню положень, викладених товаришем Л. І. Брежнєвим у виступі перед виборцями Бауманського виборчого округу м. Москви 2 березня 1979 року.

В нинішньому навчальному році в нашому університеті працює 22 методологічних і теоретичних семінари, в яких навчаються 1316 чоловік, з них 377 — члени КПРС. Важливими видами політичного навчання в університеті охоплено більше 1800 чоловік, з них 524 — члени КПРС.

До пропагандистської роботи було залучено більше 700 провідних вчених, докторів і кандидатів наук, викладачів суспільних дисциплін, з них 52 чоловіки стали керівниками методологічних і теоретичних семінарів.

Заключним етапом навчального року в системі партійної освіти є, як уже відзначалося, підсумкові заняття. Їх мета полягає передусім в тому, щоб виявити ступінь засвоєння слухачами програмного матеріалу, закріпити отримані знання, визначити нові цілі і завдання в ідейно-теоретичній освіті комуністів, всього професорсь-

(Закінчення на 2-й стор.).

АНОНС

◆ Ось він — приз «ЗНК» за перемогу в легкоатлетичній естафеті. Нелегко була боротьба за нього. Про те, як вона проходила, розповідь на третій сторінці газети.

ВАЖЛИВИЙ ЕТАП

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.).

ко-викладацького складу і співробітників університету.

В нашій партійній організації стало вже хорошою традицією закінчувати навчальний рік загальноуніверситетською ідейно-теоретичною конференцією. Відповідно до рішення партійного комітету нинішня підсумкова загальноуніверситетська конференція присвячується проблемі «Актуальні питання ідейно-політичної роботи КПРС» (за книгою Л. І. Брежнєва). Конференція відбудеться 31 травня о 15.00 у великому актовому залі. На пленарне засідання виносяться такі теми доповідей:

1. Зростаюча роль ідейно-політичної роботи. Комуністична партія на сучасному етапі розвитку соціалізму.

2. Боротьба з буржуазною ідеологією і критика буржуазної концепції суспільного розвитку — важливі завдання ідейно-політичної роботи.

3. Значення творів Гене-

рального секретаря ЦК КПРС Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнєва «Мала земля», «Відродження», «Цілина» для патріотичного й інтернаціонального виховання молоді.

4. Наука і ідеологічна боротьба.

5. Література, мистецтво і ідеологічна боротьба.

На другий день, 1 червня, відбудеться секційні підсумкові заняття на факультетах, по семінарах і політшколах. Партійним організаціям, пропагандистам усіх ланок партійної освіти надаються широкі можливості для визначення тематики і форм проведення підсумкових секційних занять на факультетах і в закладах. Як показує досвід минулих років, найбільш доцільними з них можуть бути обговорення заслуханих на пленарному засіданні доповідей, проведення співбесід, захист рефератів тощо. Але головне при цьому полягає в тому, щоб на секційні занят-

тя були винесені найбільш загальні і важливі методологічні питання проблеми, що вивчається в семінарі, окремі теоретичні і політичні положення і висновки, сформульовані останнім часом в документах партії, постанові ЦК КПРС «Про дальше поліпшення ідейно-політичного виховання роботи», виступах керівників партії і радянської держави на передвиборчих зборах.

Причому, консультанти і керівники семінарів повинні заздалегідь визначити основних доповідачів, теми рефератів або питань, що виносяться на підсумкові заняття, підготувати і дати слухачам список рекомендованої літератури, завчасно ознайомити їх з темами основних доповідей і повідомлень з тим, щоб дати можливість своєчасно підготуватися всім, хто забажає виступити на підсумкових заняттях. При цьому слід домагатися того, щоб кожен виступ мистив у собі глибокий теоретичний аналіз політич-

них подій, носив конкретний і цілеспрямований характер, був пов'язаний з завданнями колективу, виконанням соціалістичних зобов'язань четвертого року десятиріччя. Такий підхід до підготовки підсумкових занять значно підвищить їх ефективність, забезпечить високий ідейно-теоретичний рівень в обговоренні поставлених проблем і викличе широкий інтерес слухачів системи партійної освіти. В свою чергу це дозволить більш переконливо розглянути важливі проблеми марксистсько-ленінської теорії, розкрити внутрішню і зовнішню політику КПРС, показати величезні позитивні зміни, що відбулися в нашій країні і країнах соціалістичної співдружності, світовому революційному процесі.

Велика відповідальність за підготовку і організоване проведення підсумкових занять покладається на партійні бюро, секретарів партійних організацій. Вони повинні не лише подати діяльну допомо-

гу пропагандистам, керівникам семінарів у визначенні тематики і форм підсумкових занять, але й проконтролювати хід підготовки до них і їх проведення, ідейно-теоретичний рівень, активність слухачів і т. д. Причому в ході підсумкових занять слід глибоко і всебічно проаналізувати стан справ у кожному семінарі, в школі основ марксистсько-ленінізму, врахувати пропозиції і побажання слухачів по поліпшенню і вдосконаленню системи партійної освіти в університеті.

Після завершення підсумкових занять необхідно обговорити результати навчання на партійних зборах або засіданнях партбюро, узагальнити позитивний досвід, виявити причини наявних недоліків і накреслити конкретні заходи по їх усуненню та підвищенню ефективності політичної освіти кадрів. Слід уже зараз визначити основні напрями партійного навчання на новий навчальний рік, врахувати побажання слухачів з тим, щоб комплексування на 1979—1980 навчальний рік провести більш якісно і організовано.

В. СВІТЛИЧНИЙ,
член парткому,
відповідальний за партійну пропаганду.

ПРАКТИКА НА КРАЮ СВІТУ

ФОТОРЕПОРТАЖ- СПОМИН

З НОВУ настав травень. Для студентів геофаку це пора екзаменів і заліків, пора від'їзду на практику. Ідуть у всі кінці нашої країни: Карпати, Крим, Урал, Якутію. А мені згадується Камчатка — край суворої і гарної природи, край сміливих і відважних людей.

Прилетіли ми на Камчатку 31 травня. І ось наша весела група, яка вже встигла загоріти під південним сонцем, висадилась в аеропорту Петропавлівська. Тут не Одеса, це відчули всі одразу, і почали одягати зверху футболки светри і штормівки. В затінених кутках ще лежав сніг, і калюжі іскрилися льодом.

Кілька тижнів ми вивчали матеріали по району майбутніх робіт, а в вихідні дні здійснювали цікаві екскурсії.

Настав час «закидки» в поле. МІ-4 несе нас над засніженими сопками до бази. Там теж ще лежав товстий шар снігу, що на очах танув. Пече, як у Африці. Через кілька днів наша шкіра стала смугляво-чорною.

Сніг розтанув, і ми почали ходити в маршрути. Працювали методом групової геологічної зйомки. Працювати цікаво: кожен день на новому місці, кожен день — нове завдання. В середині серпня на Камчатці господарює золота осінь. Зранку трава вкривається памороззю, виблискуює в проміннях сонця. Озера покриваються льодом і стають ніби казковими. Надвечір холодає, стає сирі, і сопки, щоб не застудитися, закутуються на ніч товстим простиралом пухнастопопелястого туману.

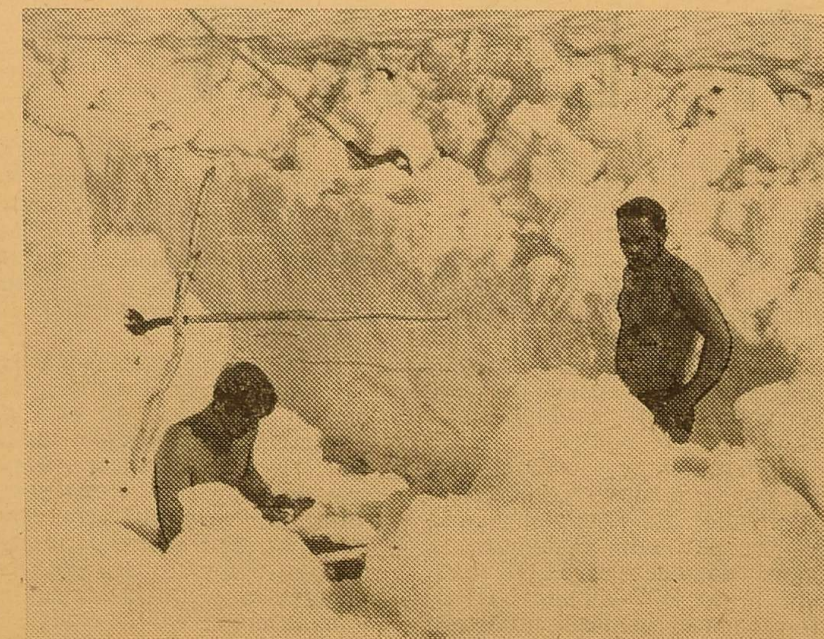
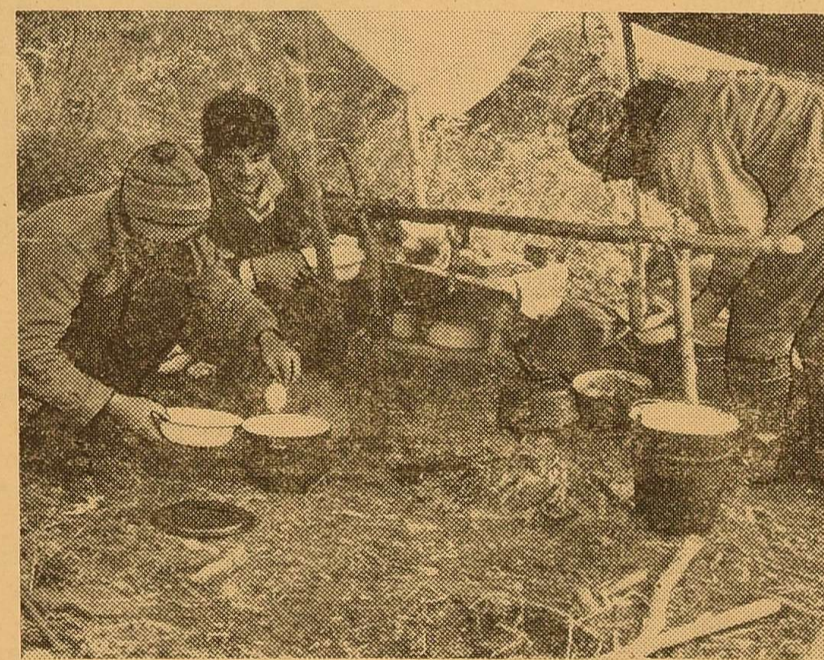
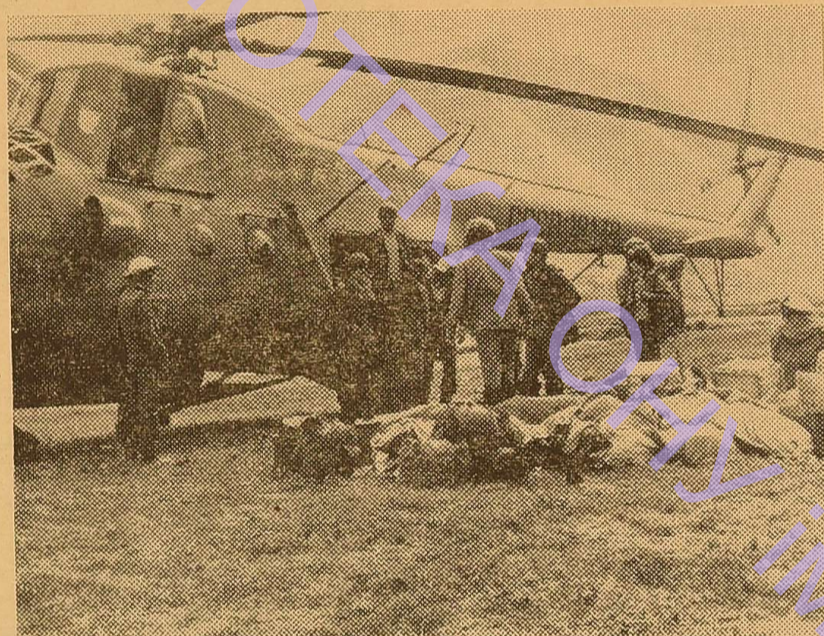
Останні маршрути ми проходили по першому снігові, нас супроводжував туман. Летіти з Камчатки не хотілося...

Ю. ТКАЧЕНКО,
студент IV курсу
геофаку.

На знімках:

- ◆ І знову висадка десанту.
- ◆ Вечеря в полі.
- ◆ На фоні білого снігу ми видаємося зовсім чорними.

Фото автора.

● Читайте в наступному номері.

З 9 по 15 травня велика група учасників художньої самодіяльності нашого університету виїздила до міста Ульяновська, на батьківщину В. І. Леніна.

В складі делегації були і наші спеціальні кореспонденти — їх розповідь читайте в наступному номері.

ДО 114-ї РІЧНИЦІ ОДУ

Друзі сім'ї Ульянових

Двадцять років Російським музеєм в Ленінграді керував вихованець Новоросійського університету Мстислав Володимирович Фармаковський, товариш Дмитра Ілліча Ульянова по Сибірській гімназії. Разом з своїм батьком, колишнім інспектором народних училищ Сибірського учбового округу, в 1885 р. М. В. Фармаковський переїжджає до Одеси і починає навчання в чоловічій гімназії. Закінчивши гімназію і виявивши здібності до малювання та гуманітарних дисциплін, він вступає на історико-філологічний факультет Новоросійського університету. Великий вплив на Мстислава зробив старший його брат Борис, який на той час уже закінчив той же факультет і вів дослідницькі роботи на розкопках Ольвії.

Мстислав допомагав братові, ілюструючи результати розкопок.

На початку століття художник М. Фармаковський відкриває в Одесі приватну художню майстерню, створює полотна, проводить виставки своїх робіт.

В 1902 році за завданням В. І. Леніна в Одесу на допомогу «Іскривцям» приїздить молодший брат Володимира Ілліча Леніна — Дмитро і отримує посаду лікаря лікарні селища Нерубайського. Він починає вести активну революційно-пропагандистську роботу, розповсюджує ленінську «Іскру». В майстерні гімназичного товариша і друга дитинства М. Фармаковського і на квартирі його батька організовуються конспіративні зустрічі. Поліція не могла навіть передбачити, що в квартирі титулярного радника (а це генеральський чин), директора народних училищ В. І. Фармаковського можуть зустрічатися ті, кого посилено розшукує слідче управління.

Після Великого Жовтня М. Фармаковський переїздить до Петербурга, отримує посаду співробітника реставратора, старшого наукового співро-

бітника, а потім директора Російського музею. Як художник він організує реставрацію старих музейних фондів, проводить курси музейних працівників країни, розробляє методику реставрації експонатів.

Він пише книгу «Консервація і реставрація музейних колекцій». Курс лекцій на таку тему протягом 25 років він читає на музейно-краснавчому факультеті комуністичного політико-освітнього інституту ім. Н. К. Крупської в Ленінграді.

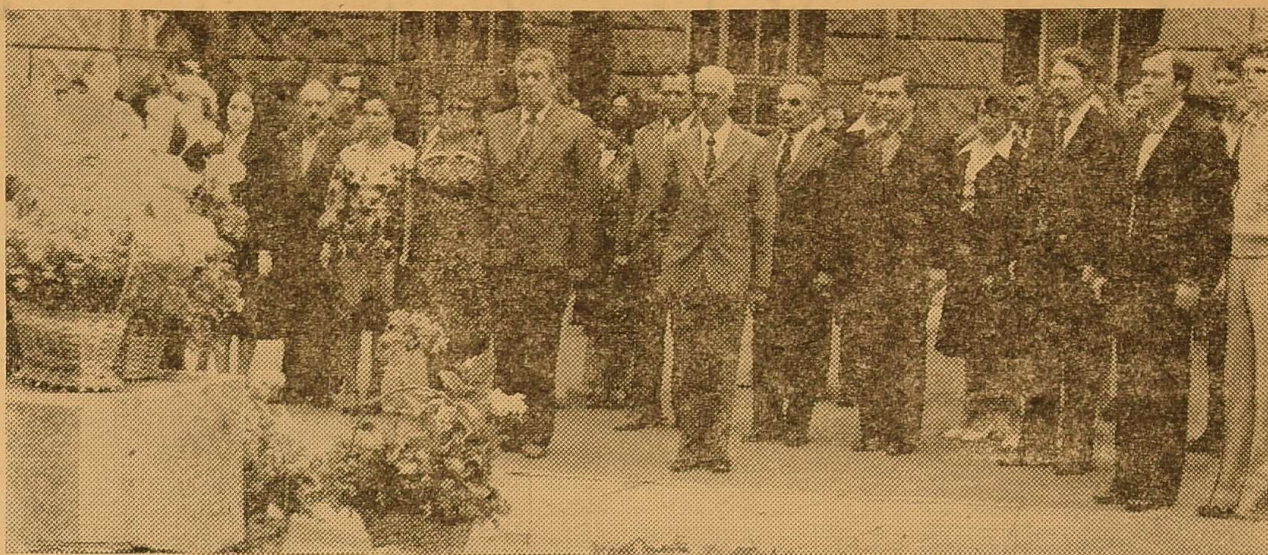
Найбільша заслуга співучня В. І. та Д. І. Ульянових по Сибірську полягає в тому, що він за завданням ЦК КПРС і Радянського уряду як голова комісії був організатором врятування двох музеїв, що є гордістю країни — Російського музею та Ермітажу. В перші місяці Великої Вітчизняної війни він керував їх демонтажем і евакуацією на схід, а після війни — перевезенням до Ленінграда.

Вихованець Одеського університету М. Фармаковський повернувся з фондами цих двох музеїв, встановив їх за планом, розробленим комісією, реставрував їх і поповнив новими експонатами. В період блокади міста він організував зберігання в надійних місцях, на квартирах старих комуністів, фондів кладових названих музеїв. Ці кладові були встановлені після закінчення війни.

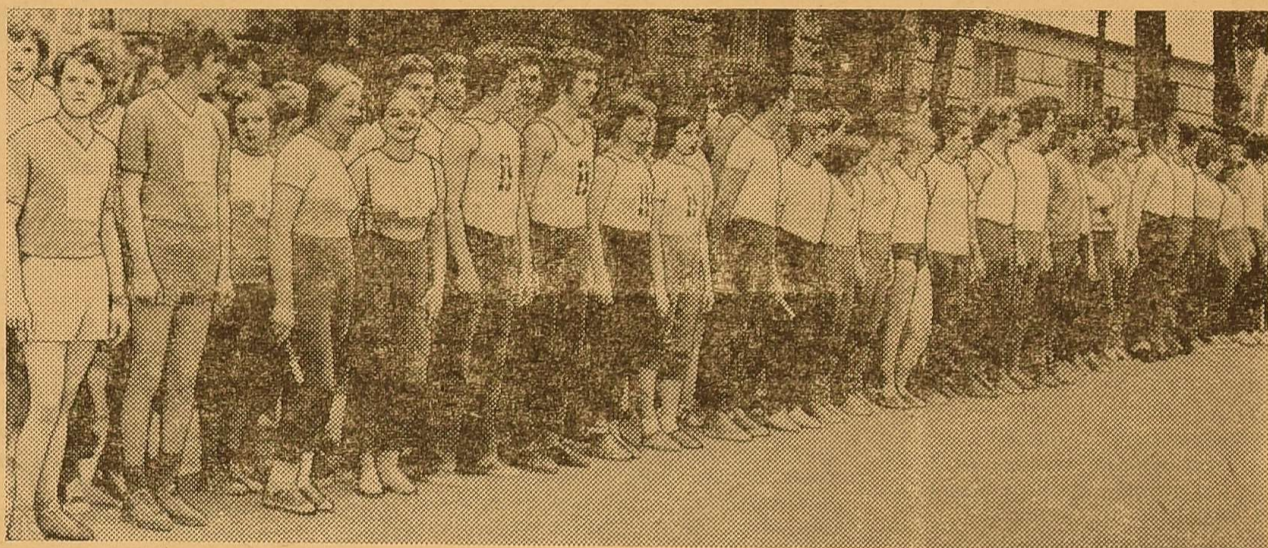
Помер М. В. Фармаковський в 1946 році в результаті хвороби, яка почалася в нього ще на початку блокади Ленінграда і в період евакуації музею.

Особливої уваги заслуговує листування Ульянових і Фармаковських, батьків і дітей. Це листування може стати цікавою темою для досліджень студентських наукових гуртків історичного та філологічного факультетів.

В. РУЖЕЙНИКОВ,
доцент,
член Ради ветеранів
комсомолу університету.

◆ Лягають квіти до пам'ятника біля головного корпусу. Це данина пам'яті студентам і викладачам університету, які полягли в боях за Батьківщину під час Великої Вітчизняної війни.

◆ Парад учасників змагання.

◆ Старт! — мов постріл, пролунала команда, і в єдиному пориві бігуни кинулись вперед.

◆ Ще кілька секунд, і спортсменка з мехмату перетне фінішну стрічку.

◆ Перший проректор, професор Д. І. Поліщук вручає приз «ЗНК» і грамоту капітанові команди мехмату.

На приз своєї газети

ФОТОРОЗПОВІДЬ

Це вже традиція. П'ять років тому її започаткувала кафедра фізвиховання, правління спортклубу і редакція нашої газети. Відтоді легкоатлетична естафета на приз газети «За наукові кадри» регулярно стартує напередодні свята Перемоги.

7 травня 1979 року, коли проводилася цьогорічна естафета, день видався напрочуд спортивним. Настрій спорт-

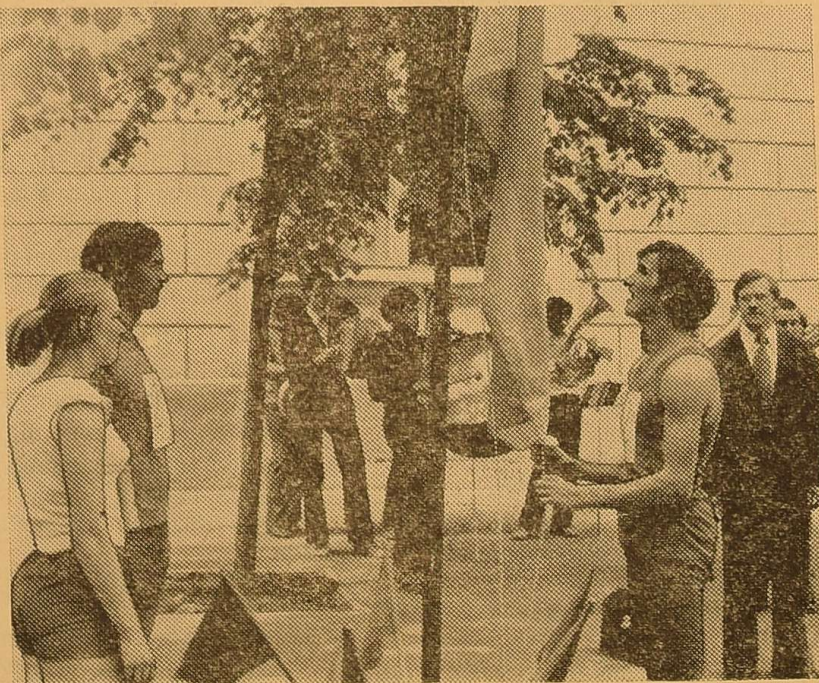
сменів обіцяв цікаву боротьбу на дистанціях.

За півгодини до старту відбулося покладання квітів до пам'ятника студентам, викладачам і співробітникам університету, які полягли на фронтах Великої Вітчизняної війни. В скорботному мовчанні до пам'ятника прямують керівники університету, а також представники факультетів. Хвилиною мовчання вони вшановують пам'ять полеглих.

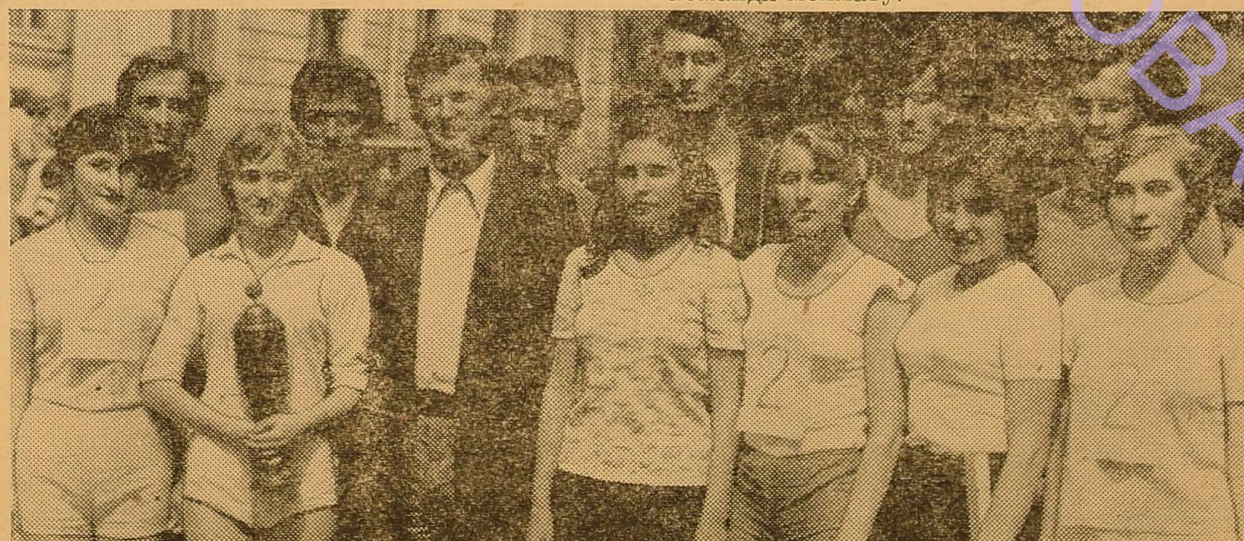
На старт естафети вийшли представники всіх дев'яти факультетів університету. Боротьба і справді була впертою. До фінішу впершею першою підійшла представниця механіко-математичного факультету. За математиками фінішували спортсмени геофаку, третіми були фізики.

Команда мехмату отримала перехідний приз нашої газети — кубок і грамоту редакції та правління спортклубу. Грамот удостоєні також команди, що посіли друге і третє місце.

М. ЗАДОРЖНИЙ.
Фото автора.

◆ Біля прапора змагань спортсмени затамували подих.

◆ Команда-переможниця з деканом, доцентом Миколою Яковичем Тихоненком.

НЕДОСПІВАНА ПІСНЯ

СТОРИНКА
ПОДВИГУ
НАРОДНОГО

Коли 22 червня 1941 року радіо сповістило про напад фашистської Німеччини, значна група письменників столиці республіки пішла в партійний комітет Спілки з пропозицією направити на фронт. І вже на другий чи третій день, одягнувши військову форму, А. Малишко, А. Шиян, М. Шеремет, С. Воскресенко, М. Тардов, Л. Первомайський, М. Шпак і інші вантажною машиною їдуть через Житомир, Проскурів в Тернопіль у розпорядження політвідділу Південно-Західного фронту. Частину прибулих було відправлено до військових частин, в редакції фронтової і армійських газет. Групу ж письменників, старшим якої призначено Миколу Шпака, було направлено в резерв політвідділу фронту, що на той час розмістився у Полтаві. «Як він (Микола Шпак — П. М.) не рвався на фронт, на передову, але поки що мусив виконувати доручену йому справу», — згадує про той час Микола Шеремет. Разом з товаришами він заходжується над збиранням і упорядкуванням збірки творів письменників-фронтовиків. Пропозиція про видання такої книжки у Полтаві знайшла підтримку в обкомі партії і вже в кінці серпня — на початку вересня у прифронтовому місті у видавництві Полтавського обкому КП України «Більшовик Полтавщини» виходить з друку двадцятитисячним тиражем ця книга (редколегія С. Ф. Кондратенко, Є. П. Фомін, М. І. Шпак). Це була перша книжка, видана письменниками України в час війни. Частина тиражу книжки розійшлася серед масового фронтового читача, більша ж частина загинула у важких обставинах, що склалися тоді в прифронтовій Полтаві. Мені вдалося випадково виявити примірник книги в одній із домашніх бібліотек Києва.

Микола Шпак належить до того покоління радянських письменників, які прийшли в українську літературу на рубежі першої і другої п'ятирічок. До

червневих днів 1941 року перу Миколи Шпака належало вже ряд поетичних збірок: «Наркомун рапорт» (1933 р.), «В дозорі» (1934 р.), «Моя любов» (1936 р.) «Багатство» (1938 р.), «Сила земна» (1940 р.) та «Життя красуються». Остання вже побачила світ після війни як збірка «Вибраного». Поет завершував кількарічну роботу над великим епічним твором — поемою про відважну боротьбу комсомольців Кременчука в роки громадянської війни. Створено було кілька віршованих казок для дітей. Досить успішними були проби пера в прозі («Вірочка», «Перехресні стежки»). Переважна більшість творів поета обертається навколо двох провідних тем — теми праці радянських людей та теми героїки захисників Жовтня в роки громадянської війни. Остання переплітається з темою захисту радянської Вітчизни.

Після Полтави М. Шпак виїжджає до Києва, де бере безпосередню участь в обороні столиці. В районі Борисполя з групою воїнів він потрапляє в оточення, вийти з якого так і не вдалося. Вирвавшись з колючого кільця ворога, він пробігається в своє рідне село Липки, де згуртував навколо себе патріотів, піднімає своїх земляків на боротьбу з ворогом. Листівкою, поезією-закликом, сатирою, розповіддю зведень Радінформбюро, живим більшовицьким словом діяв Микола Шпак. Разом зі своїми друзями М. Шпак розгортає широку антифашистську агітаційну роботу в селах Корнинського, Попельнянського та Фастівського районів. Микола Шпак вірить в нездоланність радянської країни, хоча ворогові вдалося окупувати чималу територію країни, в незламність радянських народів. Першим дошкульним ударом поета по загарбників був полум'яний вірш-заклик «До зброї». Власне, заклик до зброї наскрізно проходить через всю творчість його в цей час. Так назвав Микола Шпак і збірку поезій, створених у во-

рожному тилу. Поезії, листівки писались і поширювались з нагоди різних заходів фашистських властей, щоб перешкодити їх здійсненню, викликати колективний опір ворогові. Коли гітлерівці насильно забирали хліб у населення, М. Шпак пише вірш «Забирають окупанти хліб». Коли вони розпочали кампанію по збиранню металевих брухт, з'явився вірш «На німецьку відозву про металевий брухт». На закриття млинів він відкунувся сатирою «Фашистська культура». Насильне вигнання молоді на фашистську каторгу зумовлює появу вірша «Українські дівчата» і т. д. Микола Шпак написав ряд гострих, дошкульних інвектив, в яких затаврував «новий порядок» гітлерівців, викрив буржуазно-націоналістичних запродавців. Мужній воїн-підпільник разом з тим залишається ніжним ліриком. Саме в цей час у нього з'являється ряд щироїнтимних творів. Оперативність і актуальність є найкращими рисами поезій М. Шпака. Цим він наслідував традиції великого майстра революційної поезії Володимира Маяковського. Орієнтація Маяковського на масового читача і його сприйняття схрестились у творчій лабораторії українського поета-патріота з кращими національни-

ми традиціями народної творчості, особливо в прояві презирливого ставлення до ворога.

Розуміючи, що основною ударною силою у боротьбі з ворогом є героїчна Радянська Армія, Микола Шпак докладає всіх зусиль, щоб тут, у ворожому тилу, все зробити, допомагаючи їй.

На часі постало питання по створенню партизанського загону. Гостро стоїть і питання зброєю. При допомозі попелінянських підпільників М. Шпак встановлює контакти з словаками, яких пригнали гітлерівці для розправи з патріотами. Ті заповіли, що зброєю буде здобуто. Ця зустріч з словаками породжує у Шпака вірш «Брати».

Тим часом ворогові вдається заслати до попелінянських підпільників провокатора. Після розправи над словаками, патріотами-підпільниками Попельні, в середині квітня 1942 року в село Липки наїздять гестапівці і поліцаї. Два дні триває крива розправа: розстріляно біля двохсот мешканців села і військовополонених, що тимчасово тут осіли. Тоді ж загинуло чимало підпільників.

Минулого року ряд днів у м. Житомирі тривав судовий процес над двома поліцаями, яким в свій час вдалося замаскуватися і уникнути справедливої кари.

Гітлерівці намагались зламати опір населення, задушити будь-які надії на визволення, примусити відмовитись від боротьби.

Миколі Шпакові і ряду його товаришів випадково вдається уникнути загибелі. Вночі на братській могилі він дає присягу від створеного партизанського загону «За свободу» мстити ворогові до останнього подиху. В загоні нараховується двадцять п'ять — тридцять чоловік. Почався новий етап у боротьбі патріотів. Вкрай необхідно було будь-що встановити зв'язки з підпільним партійним центром. З цією метою М. Шпак відправляється в Київ.

Сьогодні висловлюються думки, що М. Шпакові вдалося познайомитись з членом підпільного міського партійного організатором розвідки і диверсій кийського підпілля В. С. Кудряшовим.

Наступного разу в липні місяці 1942 року, коли мали вирішувати подальший напрям боротьби патріотів, сталося непередбачене. На вулиці Леніна в будинку № 68 М. Шпак із своїм товаришем був схоплений гестапівцями. Вони були продані їудюю з буржуазно-націоналістичних запродавців. Випадкова зустріч стала фатальною для поета. В підвалах кийського гестапо губляться його сліди. Пізніше розповідали, що нібито М. Шпак бачили в партизанському загоні на Полтавщині, нібито він був поранений під час втечі з ешелону, який віз його в числі радянських людей на фашистську каторгу. Мабуть, це вже початок легенди про поета-партизана. Народові важко примиритись з тим, що його герой гине. Він має жити і далі вести боротьбу разом з широкими народними масами проти ворога. Так в свій час не хотіли вирити в загибель Чапаєва, Щорса. Так складалася легенда, що не загинув Руднев, а й далі б'є гітлерівців у Карпатах.

Подвиг Миколи Шпака стоїть в одному ряду з подвигом болгарського поета-патріота Ніколи Валцарова, народного героя Чехії Юліуса Фучіка, Героя Радянського Союзу Муси Джаліля.

Своєю відданістю радянській Батьківщині, патріотичним подвигом в боротьбі з гітлерівськими агресорами, своєю поетичною творчістю Микола Шпак заслужив на довичну пам'ять нашого народу.

Вірші його — недописані. Життя його — недоспівана пісня.

П. МАРКУШЕВСЬКИЙ,
кандидат філологічних наук, доцент.

«ІДЕАЛ У ДЖИНСАХ»

Сьогодні ми відкриваємо в нашій газеті нову рубрику. «Година відвертості» — така її назва. У ній ми будемо вести розмови зі студентами про їх духовні потреби, про мораль і моральність, про... Словом, тематика може бути найрізноманітнішою. Але єдиною неодмінною умовою бесіди має стати відвертість. Перша розмова — про те, якою повинна бути людина, наш сучасник, наш друг, про ідеал. З кореспондентом газети бесідує молода вихователька одеської школи-інтернату № 1 минулорічна випускниця нашого університету Людмила Миколаївна Іпатова та студентки-третьокурсниці Тетяна Колосова і Олена Кравчук. Їм слово.

Л. Іпатова. Людина перш за все повинна бути творцем, бачити життя у перспективі, могти організувати, запалити людей, які поруч, призвати їх до чогось світлого і красивого.

О. Кравчук. Справжнього ідеалу я не помічаю в житті. Ми насамперед шукаємо в людині тільки хороше і коли раптом потім в людині помічаємо якусь негативну рису, то, буває, симпатія до цієї

людини зникає. Думаю, що ідеал у кожній людині свій, і у кожній різний. З роками вона його змінює, адже змінюється життя і ставлення до нього. Дехто думає, що ідеал — це щось неземне, святе, а ідеал треба шукати поруч, в людині, яка зробила щось хороше.

Л. Іпатова. Такий приклад. Ми кажемо, що людина ця (конкретна) — ідеальна. Яка вона? Вона віддана своїй справі, вона бореться за щось, щось утверджує. А коли вона вдома грубить своїй дружині, чи нечемна з матір'ю, чи не звертає уваги на сина, який підійшов до неї, щоб вона допомогла розв'язати задачу, чи йде мимо хлопчаків, які розпивають спиртні напої — і думає, що вона «вся в собі». А це недопустимо. Хочеться згадати художній фільм «Лише краплину душі». Його головний герой — чоловік, який пройшов війну і в наш час віддає краплину своєї душі хлопчакам, сусідам, всім оточуючим. І всім з цією людиною хороше, тому що він всіх розуміє і всім старається допомогти. От бачить він світ не так, як інші герої фільму. Вони — натури егоїстичні, а він бачить і себе, й інших людей,

і те, як можна зробити усім краще. Хотілося б, щоб таких людей було більше в житті.

Т. Колосова. Ідеальна людина — цілеспрямована. Вона в кожну хвилину здатна прийти на допомогу. З нею легко.

Л. Іпатова. Ця людина не обмежена. Її дано почуття співпереживання.

Кореспондент. Мабуть, обираючи супутника життя, теж думають про ідеал?

Л. Іпатова. Я хотіла б, щоб ця людина була розумною, духовно багатою. Щоб я біля неї стала кращою. А трапляються випадки, коли молоді люди одружуються і виходять заміж лише тому, що попереду — забезпечене життя, квартира, дача, машина. Насправді ж, у них немає нічого спільного. Разом живуть чужі один одному люди. Буває, що виходять заміж за «ідеал в джинсах», який обклеєний всілякими ярличками типу «супер» і т. ін. А потім джинси вийдуть з моди, ярлички зітруться, залишиться людина. І подивиться тоді той, хто найближчий, а що ж у неї в душі.

Т. Колосова. Нас оточує світ речей. Є люди, які стали рабами цих речей. За джинси, футболку з англійськими

ГОДИНА

ВІДВЕРТОСТІ

літерами вони здатні віддати купу грошей. Зараз мода цікава й різноманітна. Але треба брати з неї лише те, що тоді підходить, бути до неї вимогливим. За речами не повинна втрачатися людина.

Кореспондент. Я маю на увазі не лише одяг, а й речовізм книг, наприклад...

О. Кравчук. Краще мати менше книг, та прочитати їх і поділитися з своїми товаришами, аніж лише накопичувати. Власниці подібної бібліотеки любить нею похвалитися перед гостями і вдає, що він багато знає, що він дуже розумний, а насправді це не так.

Л. Іпатова. Книга стає тоді

непотрібною річчю. Так само, як і гарний одяг. Такі люди — шкідники. Адже вони займаються перекупівлею книжок, а нерідко й викрадають популярні книги з бібліотек. І вони стоять у їхніх шафах непотрібним мотлохом. А скільком людям могли б принести користь.

...Можливо, ми інколи начитасямо собі отой ідеал. Потім розчаруємося. Коли людину любиш і поважаєш, то, я впевнена, будеш боротися за пров кращих рис її характеру і за знищення поганих. Мабуть, неправомірно ставити питання: ідеал людини взагалі. Є ідеальні риси характеру, які ми повинні наслідувати.

Т. Колосова. Так, ідеалу в цілому немає. Ми помічаємо хороші риси у одній людині, в другій, в третій... Потім на основі цих рис в уяві будемо ідеал. Оце і є ідеал.

Отже, першу розмову завершено. Що б ти, читачу, міг додати до висловлених думок? Які нові теми для відвертої розмови ти можеш запропонувати? Газета чекає твого втручання. Пиши, дзвони, заходь.

Бесіду вів С. ОРДОВСЬКИЙ.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).